

WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin, 10-08-2021 r.

Znak: ZPS-3.431.9.11.2021.JP

**Pan
Włodzimierz Popiołek
Wójt Gminy Kołobrzeg**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 186 pkt 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej¹ oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli², w dniach 8 – 10 czerwca 2021 r. przeprowadzona została kontrola w trybie zwykłym w Gminie Kołobrzeg. Czynności kontrolne wykonywane były w Urzędzie Gminy w Kołobrzegu, mieszczącym się przy ul. Trzebiatowskiej 48 a oraz w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kołobrzegu, wyznaczonym jako podmiot organizujący pracę z rodziną znajdującym się przy ul. Trzebiatowskiej 48 b. Kontrolę przeprowadził zespół inspektorów Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie na podstawie upoważnienia Nr 53/2021 z 10 maja 2021 r. w składzie: Joanna Płachta – starszy inspektor wojewódzki, osoba kierująca zespołem i Joanna Dunajewska – inspektor wojewódzki.

Kontrolą objęto sposób realizacji zadań nałożonych na gminę przepisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w okresie od 1 stycznia 2019 r. do 10 czerwca 2021 r. oraz realizację zaleceń pokontrolnych z kontroli przeprowadzonej w dniach 19 – 21 czerwca 2017 roku.

Akta kontroli str. 1 – 14

Ustaleń dokonano na podstawie analizy dokumentacji przekazanej przez Urząd Gminy oraz Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kołobrzegu, wyjaśnień udzielonych przez Wójta Gminy Kołobrzeg, kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kołobrzegu panią Agnieszkę Chojnącką - Sottek oraz wskazanych pracowników.

Działalność Gminy Kołobrzeg w zakresie objętym kontrolą oceniam pozytywnie z uchybieniami.³

¹ Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821 ze zm.),

² Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r. poz. 1477),

³ Do oceny kontrolowanego podmiotu stosuje się 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości i negatywna.

Wójtem Gminy Kołobrzeg jest pan Włodzimierz Popiołek. W okresie objętym kontrolą nie było zmian na stanowisku wójta.

Oceny dokonano na podstawie szczegółowej analizy sposobu realizacji przez Gminę Kołobrzeg następujących zadań z zakresu wspierania rodziny.

Zadanie podlegające kontroli	Ustalenia dokonane w trakcie kontroli
Opracowanie i realizacja 3-letniego programu wspierania rodziny	<p>W latach 2018 – 2020 w Gminie Kołobrzeg obowiązywał <i>Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Kołobrzeg na lata 2018 – 2020</i> przyjęty uchwałą nr XXXIII/309/2018 Rady Gminy Kołobrzeg z 16 lutego 2018 roku. Następnie uchwałą nr XXV/244/2021 Rady Gminy Kołobrzeg z 15 lutego 2021 r. przyjęto <i>Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Kołobrzeg na lata 2021 - 2023</i>. Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia. W okresie od 1 stycznia do 14 lutego 2021 r. w Gminie Kołobrzeg nie było programu, co jest niezgodne z art. 176 pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.</p> <p>Wójt Gminy oświadczył, że <i>program został przyjęty dnia 15 lutego 2021 r., ponieważ była to pierwsza sesja Rady Gminy Kołobrzeg w roku 2021.</i></p> <p>W kontrolowanym okresie Wójt Gminy Kołobrzeg w terminie do 31 marca każdego roku przekazywał Radzie Gminy Kołobrzeg sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny wraz z potrzebami związanymi z ich realizacją, tj. za rok 2018, 2019, 2020.</p> <p>Z informacji uzyskanych w trakcie kontroli wynika, że gmina realizowała zadania z zakresu wspierania rodziny poprzez objęcie rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wsparciem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kołobrzegu w formie asystentury, pracy socjalnej oraz pomocy żywnościowej i finansowej. Pracownicy ośrodka współpracowali z placówkami oświatowymi, ochroną zdrowia, służbą kuratorską, sądem, policją, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz powiatowym centrum pomocy rodzinie. Dzieci z rodzin, w których występowały problemy opiekuńczo-wychowawcze korzystały z różnych form zajęć w ramach działalności placówki wsparcia dziennego. W szkołach realizowano programy edukacyjno-profilaktyczne z zakresu przemocy, bezpieczeństwa, profilaktyki zagrożeń, promowania zdrowego stylu życia oraz wspierania rodziców i nauczycieli w rozwiązywaniu problemów wychowawczych. W Szkole Podstawowej w Dźwirzynie realizowany był program „Szkoła dla Rodziców” oraz program profilaktyczny „Unplugged”,</p>

	<p>w ramach którego prowadzone były konsultacje indywidualne dla rodziców i dzieci oraz spotkania ze specjalistami: psychoterapeutą systemowym i terapeutą rodzinnym. W Szkole Podstawowej w Drzonowie realizowane były programy „Zdrowe dzieci w zdrowych gminach”, „Zachowaj trzeźwy umysł”, „Nie pal przy mnie proszę”, „Trzymaj formę”, „Znajdź własne rozwiązanie”. Udzielano pomocy rodzinom w ramach rządowych programów „Posiłek w szkole i w domu” oraz „Dobry Start 300+”(w 2019 r. skorzystało 1430 dzieci). Realizowano projekt „Dzień dobry Sołtysie”. W 2021 r. ośrodek przystąpił do programu „Opieka wytchnieniowa”, którą zostanie objęta jedna rodzina.</p>
<p>Wyznaczenie podmiotu organizującego pracę z rodziną</p>	<p>W Gminie Kołobrzeg podmiotem realizującym pracę z rodziną jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kołobrzegu na podstawie zapisów zawartych w Statucie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej nadanego Uchwałą Nr XVII/127/2016 Rady Gminy Kołobrzeg z dnia 31 maja 2016 r. zmienionego Uchwałą Nr XXV/235/2017 Rady Gminy Kołobrzeg z dnia 30 maja 2017 roku. W statucie, w § 1 ust. 3, pkt 18 Rozdziału I określono, że Ośrodek działa w szczególności na podstawie Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, a w § 6 ust. 4 Rozdziału II, że do zadań ośrodka należy realizacja zadania w zakresie wspierania rodziny prowadzonego w szczególności w formie pracy z rodziną oraz pomocy w opiece i wychowywaniu dziecka zgodnie z postanowieniami ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej.</p> <p>Zarządzeniem Nr 23/2017 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kołobrzegu z dnia 22 maja 2017 r. w ośrodku powołano Zespół ds. Asysty Rodzinnej.</p>
<p>Kwalifikacje asystentów rodzin i sposób ich zatrudniania</p>	<p>W okresie objętym kontrolą stanowisko asystenta zajmowała jedna osoba, która była zatrudniona na dzień kontroli.</p> <p>Asystent posiada kwalifikacje zgodne z wymogami określonymi w art. 12 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zatrudniony jest w systemie zadaniowego czasu pracy, co pozwala na wsparcie rodzin adekwatnie do ich potrzeb.</p> <p>W aktach asystenta znajdowały się oświadczenia dotyczące spełnienia wymogów określonych w art. 12 ust. 1 pkt 2 - 4 ustawy.</p> <p>Asystent podnosił swoje kwalifikacje poprzez udział w szkoleniach i warsztatach, m.in.: <i>Rola asystenta rodziny i jego zadania w świetle nowelizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej</i>, <i>Praca z osobą niepełnoletnią doznającą przemocy w rodzinie oraz osobami stosującymi przemoc wobec niej</i>, <i>Asystent jako ważne ogniwo na rzecz ochrony dziecka przed przemocą – jak rozpoznać czy dziecko jest ofiarą</i>, <i>Kluczowe umiejętności asystenta rodziny</i></p>

	<p>w procesie diagnozy, interwencji oraz wsparcia rodziny z problemami przemocy”, „Tworzenie Teczki asystenta rodziny w czasie pandemii – dokumentacja w pracy asystenta rodziny. Asystent rodziny – od diagnozy do działania”, „Przemoc seksualna wobec dzieci i młodzieży. Formy pomocy i wsparcia przez asystenta rodziny”, które finansowane były przez Gminę Kołobrzeg. Tym samym gmina realizowała zadanie określone w art. 176 pkt. 2 dotyczące tworzenia możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny.</p>
<p>Zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wsparcia i pomocy asystenta</p>	<p>Gmina zapewniała rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wsparcie i pomoc asystenta.</p> <p>W okresie objętym kontrolą oraz na dzień kontroli zatrudniony był jeden asystent rodziny w wymiarze $\frac{3}{4}$ etatu. Zgodnie z informacją kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kołobrzegu, na dzień kontroli asystent swoją opieką obejmował cztery rodziny, w których przebywało ośmioro dzieci. Zgodnie z art. 15 ust. 4 ustawy, liczba rodzin objętych wsparciem jednego asystenta nie może przekroczyć 15. Liczba asystentów w Gminie Kołobrzeg była adekwatna do potrzeb gminy.</p> <p>Art. 10 ust. 4 ustawy wskazuje, że praca z rodziną jest prowadzona także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną. W Gminie Kołobrzeg na dzień kontroli nie objęto asystenturą 10 rodzin, z których dzieci przebywały w pieczy zastępczej. Przyczyną braku wsparcia asystenta było m.in.: brak chęci współpracy na rzecz powrotu dziecka (pięć rodzin, w tym w trzech umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej nastąpiło przed 2013 r.), asystentura została zakończona z uwagi na brak współpracy lub zmianę miejsca zamieszkania poza gminę (dwie rodziny), matka nie żyje, ojciec nieznany lub nieznane jest miejsce jego pobytu (dwie rodziny), zmiana miejsca zamieszkania poza gminę (jedna rodzina).</p> <p>Na dzień kontroli jedna rodzina, z której dziecko przebywało w pieczy była objęta wsparciem asystenta.</p> <p>W przypadku jednej rodziny, z której dzieci zostały w kontrolowanym okresie umieszczone w pieczy zastępczej, przed ich umieszczeniem w pieczy ośrodek złożył wniosek do sądu o wgląd w sytuację rodziny z uwagi na brak kontaktu z ojcem (matka nie żyła), porzucenie dzieci przez ojca, który mieszkał i pracował poza gminą, a dzieci od dłuższego czasu przebywały pod faktyczną opieką cici. W przypadku drugiej rodziny, z której dziecko zostało w kontrolowanym okresie umieszczone w pieczy zastępczej, przed umieszczeniem w pieczy nie docierały do ośrodka żadne niepokojące informacje dotyczące funkcjonowania rodziny, a umieszczenie w pieczy nastąpiło w wyniku interwencji policji. W przypadku tym po umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej ośrodek działał na rzecz jego powrotu do</p>

rodziców biologicznych poprzez asystenturę, motywowano matkę do podjęcia leczenia odwykowego, udziału w terapii uzależnień, skierowano na zajęcia Akademii Rodzica i współpracowano z powiatowym centrum pomocy rodzinie, placówką opiekuńczo-wychowawczą w Goleniowie oraz Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Oceny pracy asystenta dokonano na podstawie analizy indywidualnej ośmiu rodzin (A.B., D.K., D.K., J.K., K.G., K.Z., M.J., W.G.) objętych jego wsparciem w kontrolowanym okresie, w tym: pięciu rodzin, z którymi asystent zakończył współpracę oraz trzech rodzin pozostających w asystenturze. Wśród analizowanych przypadków trzy dotyczyły rodzin, z których dzieci przebywały w pieczy zastępczej.

We wszystkich kontrolowanych przypadkach asystent był przydzielany rodzinie przez kierownika ośrodka po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego i złożeniu wniosku przez pracownika socjalnego.

Jedna rodzina została objęta wsparciem po 7 miesiącach od otrzymania pisma z Sądu Rejonowego w Kołobrzegu – II Zespołu Kuratorskiej Służby z 11 lutego 2020 r. (wpływ do ośrodka 14 lutego 2020 r.) z zapytaniem czy rodzina objęta jest pomocą asystenta rodziny zgodnie z Postanowieniem Sądu Rejonowego w Kołobrzegu z 15 kwietnia 2019 roku. Kierownik ośrodka wyjaśnił, że zarówno pracownik socjalny jak i asystent podejmowali próby podjęcia kontaktu z rodziną, jednakże bezskutecznie. Rodzina nie wyrażała zgody na wsparcie asystenta, nie można jej było zastać pod wskazanym adresem. 17 lutego 2020 r. rodzina złożyła pisemne oświadczenie, że nie wyraża zgody na współpracę z asystentem. Tego samego dnia ośrodek poinformował o sytuacji Sąd Rejonowy w Kołobrzegu. Ośrodek w dalszym ciągu podejmował próby nawiązania kontaktu bezpośredniego i telefonicznego z rodziną, ale nie przynosiły one efektów. Podjęcie współpracy rozpoczęło się dopiero 1 września 2020 r. Pomimo tego, w okresie od 17.02 do 24.08. 2020 r. nie przesyłano więcej informacji do sądu, który w przypadku braku chęci podejmowania działań przez rodzinę, mając na uwadze dobro małoletnich, ma możliwość zastosowania innych rozwiązań mobilizujących rodzinę do zmiany. Zgodnie z art. 176 ust. 7 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zadaniem gminy jest prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Nie budzi wątpliwości, że cytowany przepis ma zastosowanie do dzieci z rodziny, która jest zobowiązana przez sąd do współpracy z asystentem, szczególnie, kiedy takiej współpracy nie podejmuje. Mając na uwadze powyższe należy stwierdzić, że

rodzina, niezależnie od braku zgody na współpracę, powinna być objęta wsparciem asystenta od momentu pozyskania informacji przez ośrodek o wydanym postanowieniu, a w przypadku braku możliwości wykonywania zadań przez asystenta w rodzinie spowodowany odmawianiem przez nią współpracy, należało systematycznie o aktualnej sytuacji informować właściwy sąd rodzinny.

Dnia 24 sierpnia 2020 r. do ośrodka wpłynęło ponownie pismo z sądu o udzielenie informacji z jakich powodów rodzina nie została objęta wsparciem asystenta. Na zapytanie udzielono pisemnej odpowiedzi. Wystosowano wezwanie do stawiennictwa rodziny w siedzibie ośrodka. Rodzina 1 września 2020 r. zgłosiła się do ośrodka i wyraziła zgodę na współpracę z asystentem. Ośrodek objął rodzinę asystenturą w dniu 1 września 2020 roku. Postanowienie sądu o objęciu pomocą asystenta rodzina przekazała asystentowi w czasie jego pierwszej wizyty w środowisku tj. 17 września 2020 roku.

W dokumentach znajdowały się zgody rodzin na objęcie wsparciem.

W siedmiu kontrolowanych przypadkach plany pracy z rodzinami były opracowywane bez zbędnej zwłoki po objęciu wsparciem asystenta, sporządzane we współpracy z członkami rodzin oraz w konsultacji z pracownikiem socjalnym, który przeprowadził wywiad środowiskowy w rodzinie.

W jednym przypadku rodzina, która dobrowolnie zgłosiła się do ośrodka 26 czerwca 2019 r. z wnioskiem o udzielenie pomocy w formie wsparcia asystenta rodziny, podczas przeprowadzania wywiadu środowiskowego 28 czerwca 2019 r. oświadczyła, że w rodzinie nie występują problemy opiekuńczo-wychowawcze, nie wyraziła zgody na podpisanie pisemnej zgody na współpracę z asystentem i odmówiła współpracy. Biorąc pod uwagę dobro dzieci pracownik socjalny stwierdził potrzebę udzielenia pomocy w formie wsparcia asystenta rodziny. Kierownik ośrodka wyjaśnił, że rodzina swoją agresywną postawą uniemożliwiła opracowanie planu pracy. W czasie wizyty asystenta 11 lipca 2019 r. oświadczyła, że rezygnuje z pomocy w formie asystenta i nie chce współpracować. Asystent po przyjęciu ustnej rezygnacji z udzielania wsparcia złożył wniosek do kierownika ośrodka o zakończenie objęcia wsparciem ze względu na brak współpracy ze strony rodziny. Rodzina mimo braku chęci współpracy z asystentem nie złożyła pisemnej rezygnacji. Zostało przesłane pismo do właściwego sądu informujące o sytuacji rodziny i braku współpracy. Po zakończeniu asystentury, asystent monitorował sytuację rodziny w formie wizyt w miejscu zamieszkania przez okres 3 miesięcy.

	<p>W planach uwzględniano problemy występujące w rodzinach, określano zakres działań i terminy ich realizacji oraz przewidywane efekty.</p> <p>W jednym przypadku, na trzy kontrolowane rodziny, z których dzieci przebywały w pieczy zastępczej, plan pracy z rodziną nie został opracowany we współpracy z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej i skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej. Stanowi to naruszenie art. 15 ust. 1 pkt 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.</p> <p>Zgodnie z art. 15. ust. 1 pkt 15 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, do zadań asystenta rodziny należy dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny nie rzadziej niż co pół roku i przekazywanie jej podmiotowi organizującemu pracę z rodziną.</p> <p>Asystent sporządzał okresowe oceny sytuacji rodziny zgodnie z ustawowym terminem, i przekazywał podmiotowi organizującemu pracę z rodziną.</p> <p>W przypadku trzech rodzin, po zakończeniu wsparcia asystent prowadził monitoring, w dwóch, z uwagi na zmianę miejsca zamieszkania poza teren gminy, nie było to możliwe. W jednym przypadku była przesłana informacja do właściwego ośrodka, a w jednym nie przesłano ww. informacji. Wskazano, aby w każdym przypadku przesyłać informację do właściwego ośrodka.</p> <p>W aktach rodzin znajdowały się informacje o tym, kiedy i z jakich powodów zakończono pracę z rodziną. W przypadku jednej rodziny w dokumentacji brakowało informacji dotyczącej planowanego monitoringu. Wskazano, aby w dokumentach kończących pracę z rodziną zawierać ww. informację.</p> <p>W jednym przypadku brakowało daty sporządzenia oceny końcowej. Wskazano, aby na sporządzanych dokumentach umieszczać daty sporządzenia.</p> <p>We wszystkich przypadkach dokumentowana była współpraca z instytucjami i osobami działającymi na rzecz dziecka i rodziny m.in.: szkołą, ochroną zdrowia, sądem, powiatowym centrum pomocy rodzinie, placówką opiekuńczo-wychowawczą, służbą kuratorską, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, poradnią psychologiczno-pedagogiczną.</p>
<p>Udział asystenta / podmiotu organizującego pracę z rodziną w okresowej ocenie sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej</p>	<p>Zgodnie z oświadczeniem Wójta Gminy pracownicy ośrodka uczestniczyli w dwóch posiedzeniach dotyczących okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej, w tym jedno odbyło się zdalnie. W sześciu posiedzeniach (w tym 5 poza terenem powiatu kołobrzeskiego) nie brali udziału ze względu na inne obowiązki służbowe lub usprawiedliwioną nieobecność w pracy. W przypadku</p>

	<p>nieobecności każdorazowo przesyłane były informacje o sytuacji rodziny. W trakcie kontroli pouczono, aby zapewniać udział asystenta lub pracownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kołobrzegu w posiedzeniach dotyczących sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej.</p>
<p>Zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych dostępu do specjalistycznego poradnictwa</p>	<p>Gmina Kołobrzeg zapewnia rodzinom zagrożonym kryzysem lub przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych dostęp do specjalistycznego poradnictwa, terapii i pomocy prawnej. Nieodpłatna pomoc prawna świadczona była w Urzędzie Gminy w Kołobrzegu w każdy wtorek i czwartek w godzinach od 9.00 do 13.00 (skorzystało 10 osób). Ze wsparcia psychiatry, psychologa, terapeuty uzależnień, doradcy rodzinnego rodziny mogą korzystać zarówno w miejscu zamieszkania, jak i w miejscu wskazanym przez specjalistę. Specjaliści zatrudniani są na podstawie umowy zlecenia. Porady oraz pomoc świadczona była w prywatnych gabinetach, urzędzie gminy lub świetlicach wiejskich, a godziny przyjęć dostosowane były do indywidualnych potrzeb (z porad psychologa i psychiatry skorzystało 15 rodzin, a doradcy rodzinnego 40 osób). Rodziny miały również możliwość korzystania z pomocy specjalistów zatrudnionych w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej funkcjonującej na terenie miasta Kołobrzeg. Zgodnie z informacją Wójta Gminy Kołobrzeg, informacje o możliwości skorzystania z ofert wsparcia dla mieszkańców gminy udostępniane są na stronie internetowej oraz facebooku Gminy Kołobrzeg, za pośrednictwem pracowników socjalnych i asystenta rodziny oraz podczas zebrań szkolnych przez pedagoga szkolnego. W okresie pandemii COVID - 19 wsparcie specjalistyczne było udzielane telefonicznie lub z wykorzystaniem innych form kontaktu pośredniego np. wideorozmowy, w sposób zdalny udzielana była pomoc pedagogiczna i psychologiczna w szkołach. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.</p>
<p>Funkcjonowanie ośrodka w okresie ograniczeń spowodowanych przez COVID - 19</p>	<p>W okresie ograniczeń w funkcjonowaniu ośrodka spowodowanych przez COVID - 19 Zarządzeniem nr 7/2020 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kołobrzegu z dnia 13 marca 2020 r. wprowadzono pracę zdalną w ośrodku. Kierownik ośrodka, aby minimalizować ryzyko zakażenia podzielił zespół pracowniczy ośrodka na dwie grupy, które pracowały rotacyjnie. Zarządzeniem nr 9/2020 z dnia 30 kwietnia 2020 r. kierownik ośrodka wprowadził w ośrodku ograniczenia w związku z wystąpieniem stanu epidemii wywołanej koronawirusem SARS-CoV-2, w którym określił sposób pracy asystenta z rodzinami. Kontakty asystenta z rodzinami ogranicza się do minimum. Asystent rodziny czynności zawodowe wykonuje w ośrodku lub podczas pracy zdalnej. Utrzymuje</p>

	<p>systematyczny kontakt telefoniczny z rodzinami, z którego sporządza adnotację w karcie pracy. W kontaktach z rodziną wykorzystuje różne dostępne kanały komunikacji, w tym również komunikatory społecznościowe i rozmowy wideo. W sytuacjach interwencyjnych, szczególnie gdy zagrożone jest dobro dziecka, konsultuje się z pracownikiem socjalnym i podejmuje działania interwencyjne w uzgodnieniu z kierownikiem ośrodka, z wykorzystaniem środków ochrony osobistej.</p> <p>Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.</p>
<p>Organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających</p>	<p>W kontrolowanym okresie, na terenie gminy nie funkcjonowały rodziny wspierające.</p> <p>W gminie prowadzono działania mające na celu tworzenie warunków do działania rodzin wspierających. Informacje na ten temat rozpowszechniane były na stronach internetowych Urzędu Gminy w Kołobrzegu, w siedzibie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kołobrzegu oraz Przychodni Zdrowia w Drzonowie. Kierownik ośrodka skierował pisemną informację do radnych i sołtysów Gminy Kołobrzeg na temat rodzin wspierających i roli asystenta rodziny w procesie wspierania rodziny z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi, zachęcającą do zapoznania z nią mieszkańców sołectw. Do zostania rodziną wspierającą zachęcali również pracownicy socjalni i asystent rodziny w trakcie wykonywania obowiązków służbowych. Kierownik ośrodka napisał artykuł pt. „Zostań rodziną wspierającą” do gminnej gazetki dystrybuowanej wśród mieszkańców gminy. Zarządzeniem kierownika ośrodka wprowadzono regulamin tworzenia warunków do działania rodzin wspierających w Gminie Kołobrzeg oraz zwrotu kosztów udzielonej pomocy. Wójt Gminy Kołobrzeg oświadczył, że co roku w budżecie ośrodka zabezpieczone są środki finansowe na realizację usługi rodzin wspierających: 2019 r. - 4 000,00 zł, 2020 r. - 5 000,00 zł, 2021 r. - 4 000,00 zł.</p> <p>Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie realizacji art. 176 pkt 3 lit. b ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.</p>
<p>Prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienia w nich miejsc dla dzieci</p>	<p>W Gminie Kołobrzeg działa jedna placówka wsparcia dziennego – Środowiskowe Ognisko Wychowawcze Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Budzistowie prowadzona na podstawie umów zawartych na okres: od 23 stycznia do 31 grudnia 2019 r., od 14 stycznia do 31 grudnia 2020 r., od 11 stycznia do 31 grudnia 2021 roku. Przerwy - 22 dni w 2019 r., 13 dni w 2020 r. oraz 10 dni w 2021 r. spowodowały, że placówka wsparcia dziennego nie była prowadzona w sposób ciągły.</p> <p>Placówka dysponuje 15 miejscami i prowadzona jest w formie podwórkowej. W placówce zatrudniony jest jeden wychowawca.</p> <p>Kierownik ośrodka oświadczył, że realizacja zajęć</p>

	<p>w placówce w okresie pandemii COVID - 19 odbywała się zdalnie w okresach: od 12 marca do 29 maja 2020 r., od 26 października do 31 grudnia 2020 r., od 4 stycznia do 19 lutego 2021 r. Wychowawca łączył się zdalnie z dziećmi i realizował ustalony wcześniej program. Od 22 lutego 2021 r. prowadzona jest praca stacjonarna.</p>
<p>Monitoring sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.</p>	<p>Na dzień kontroli monitoringiem objętych było trzynaścioro dzieci z ośmiu rodzin zagrożonych kryzysem. Monitoring prowadzony był w formie wizyt w środowisku oraz pracy socjalnej. Dokumentowany był w notatkach służbowych oraz wywiadach środowiskowych.</p> <p>Ośrodek uzyskuje informacje o sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych poprzez realizację projektu socjalnego „Dzień dobry Sołtysie” i stały kontakt z sołtysami Gminy Kołobrzeg. Pracownicy socjalni pozostają w stałym kontakcie z środowiskiem lokalnym, sądem, policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, Stowarzyszeniem Użytkowników Psychiatrycznej Opieki Zdrowotnej oraz ich Rodzin i Przyjaciół „Feniks”, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zespołem interdyscyplinarnym. Każde zawiadomienie o podejrzeniu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych sprawdzane jest bezpośrednio w środowisku domowym i szkolnym dziecka.</p> <p>W okresie ograniczeń spowodowanych przez COVID - 19 monitoring sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych prowadzony był metodą pośrednią poprzez kontakty telefoniczne, jak również wizyty w miejscu zamieszkania z zachowaniem reżimu sanitarnego.</p> <p>Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.</p>
<p>Podjęcie działań na rzecz kobiet w ciąży, ich rodzin lub rodziny z dzieckiem u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu</p>	<p>Gmina podejmowała te działania poprzez m.in. zamieszczenie na stronie BIP Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kołobrzegu informacji o świadczeniu „Za życiem” oraz przygotowanie <i>Gminnego Informatora o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”</i>, który udostępniony został w siedzibie ośrodka i przekazany pracownikom socjalnymi a także asystentowi rodziny do dystrybucji w środowisku. Kierownik ośrodka przekazał pisemną informację do radnych i sołtysów Gminy Kołobrzeg o przysługujących prawach oraz możliwości ubiegania się o pomoc, wynikających z ustawy i Programu kompleksowego wsparcia kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”⁴ wraz z opracowanym gminnym informatorem w tym zakresie.</p> <p>Do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kołobrzegu przed okresem objętym kontrolą wpłynął jeden wniosek o koordynację poradnictwa opisanego w art. 8 przywołanej ustawy i rodzina jest nadal objęta wsparciem asystenta.</p>

4. Ustawa z dnia 4 listopada o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2020 r. poz. 1329)

	<p>W okresie kontroli corocznie wspólnie opracowywano katalog możliwego do uzyskania wsparcia. Asystent towarzyszył rodzinie, udzielał wsparcia oraz podejmował działania zgodnie z jej potrzebami i oczekiwaniami.</p>
<p>Sprawowanie kontroli nad podmiotem organizującym pracę z rodziną i placówkami wsparcia dziennego</p>	<p>Zgodnie z art. 28a ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wójt sprawuje kontrolę nad podmiotem organizującym pracę z rodziną oraz placówkami wsparcia dziennego.</p> <p>W kontrolowanym okresie, na podstawie upoważnień Wójta Gminy Kołobrzeg ORGI.0052.11.2019 z 14 stycznia 2019 r. oraz ORGI.0052.22.2020 z 29 czerwca 2020 r. Sekretarz Gminy Kołobrzeg przeprowadził dwie kontrole w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kołobrzegu - w terminach od 11 do 12 marca 2019 r. oraz od 20 do 21 lipca 2020 roku. Sporządzone zostały wystąpienia pokontrolne. Pozytywnie oceniono działalność ośrodka, nie zachodziła potrzeba wydania zaleceń pokontrolnych.</p> <p>Na podstawie upoważnienia ORG.I.0052.2A.2020r. z dnia 3 stycznia 2020 r. inspektor do spraw społecznych zatrudniony w Urzędzie Gminy Kołobrzeg przeprowadził kontrolę w placówce wsparcia dziennego w okresie od 7 stycznia do 11 marca 2020 r., w wyniku której sporządzona została karta kontroli, nie wydano zaleceń pokontrolnych.</p> <p>Nie stwierdzono nieprawidłowości w realizacji art. 28 a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.</p>
<p>Współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej</p>	<p>Zgodnie z informacjami zawartymi w sprawozdaniach z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2019 r. i 2020 r., Gmina Kołobrzeg współfinansowała pobyt dzieci w pieczy zastępczej. W 2019 r. na pokrycie kosztów pobytu 11 dzieci w pieczy rodzinnej i jednego dziecka w instytucjonalnej przeznaczono łącznie 45 380,64 zł, a w roku 2020 za pobyt 9 dzieci w pieczy rodzinnej i jednego dziecka w instytucjonalnej poniesiono koszty w wysokości 64 254,81 zł.</p> <p>Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.</p>
<p>Przechowywanie dokumentacji osób, do których stosuje się ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej</p>	<p>Zgodnie z oświadczeniem wójta gminy, dokumentacja dotycząca rodzin jest przechowywana w zamkniętych szafach w pomieszczeniach w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kołobrzegu i jest chroniona przed dostępem osób nieuprawnionych. Pomieszczenia, w których przechowywana jest dokumentacja wyposażone są w rolety zewnętrzne chroniące przed nieuprawnionym dostępem z zewnątrz, a cały budynek chroniony jest całodobowo przez firmę świadczącą usługi ochroniarskie.</p> <p>Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.</p>
<p>Realizacja zaleceń pokontrolnych z kontroli przeprowadzonej w dniach 19 - 21 czerwca 2017 r.</p>	<p>W wyniku kontroli przeprowadzonej w dniach 19 - 21 czerwca 2017 r. w Urzędzie Gminy oraz Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kołobrzegu wydano następujące zalecenia pokontrolne:</p> <p>1) <i>wspierać rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu</i></p>

	<p>funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez zachowanie ciągłości pracy asystenta – zalecenie zostało zrealizowane.</p> <p>2) prowadzić kontrolę nad podmiotem organizującym pracę z rodziną oraz placówkami wsparcia dziennego w myśl art. 28a ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – zalecenie zostało zrealizowane.</p>
--	--

Akta kontroli 15 – 232

Podsumowanie ustaleń kontroli

stwierdzone nieprawidłowości	<ol style="list-style-type: none"> 1) brak 3-letniego programu wspierania rodziny w okresie od 1 stycznia do 14 lutego 2021 roku, 2) w przypadku jednej rodziny, z której dzieci przebywały w pieczy zastępczej, plan pracy z rodziną nie został opracowany we współpracy z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej i skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej, 3) w przypadku jednej rodziny zobowiązanej przez sąd do współpracy z asystentem, warunkowano jej objęcie wsparciem asystenta wyrażeniem przez nią zgody na współpracę i nie informowano systematycznie sądu, o odmowie współpracy, 4) brak ciągłości prowadzenia placówki wsparcia dziennego, a tym samym zapewnienia wsparcia rodzinom i dzieciom
przyczyny stwierdzonych nieprawidłowości	– błędna interpretacja prawna
skutki stwierdzonych nieprawidłowości	<ul style="list-style-type: none"> – błędy formalne, – częściowa realizacja zadania, – naruszenie art. 176 pkt 1, art. 15 ust. 1 pkt 2, art. 18 ust. 1 i 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
osoba odpowiedzialna za stwierdzone nieprawidłowości	Wójt Gminy Kołobrzeg, kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kołobrzegu, asystent rodziny
uprawnienia jednostki kontrolowanej	Zgodnie z art. 197d ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jednostka kontrolowana może zgłosić umotywowane zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego w terminie 7 dni od daty jego otrzymania.
wpis w książce kontroli	1
wystąpienie otrzymują	<ol style="list-style-type: none"> 1) Wójt Gminy Kołobrzeg 2) Wojewoda Zachodniopomorski

W celu podniesienia efektywności pracy Gminy Kołobrzeg w zakresie wspierania rodziny

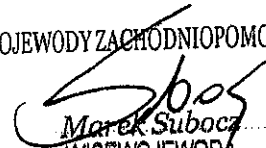
zalecam

jako zalecenia zwykłe:

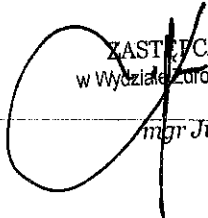
- 1) zachować ciągłość w opracowaniu i realizacji gminnych programów wspierania rodziny – art. 176 pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 2) opracowywać plany pracy z rodzinami, z których dzieci przebywają w pieczy zastępczej we współpracy z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej oraz w skoordynowaniu z planami pomocy dzieciom przebywającym w pieczy zastępczej w myśl art. 15 ust. 1 pkt 2 ustawy,
- 3) w przypadku rodzin zobowiązanych przez sąd do współpracy z asystentem, nie warunkować objęcia rodziny wsparciem asystenta wyrażeniem przez nią zgody na współpracę i systematycznie informować sąd, jeśli rodzina odmawia współpracy,
- 4) zachować ciągłość prowadzenia placówki wsparcia dziennego, a tym samym zapewnić wsparcie rodzinom i dzieciom w myśl art. 18 ust. 1 i 2 ustawy.

W przypadku braku zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego proszę poinformować mnie w ciągu 30 dni od daty otrzymania wystąpienia o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych.

wz. WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Marek Subocz
WICEWOJEWODA

ZASTĘPCA DYREKTORA
w Wydziale Zarówno i Polityki Społecznej

mgr Justyna Łyjak

Zespół inspektorów:

Yeden z inspektorów
prezyna na urlopie,

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej

Joanna Dunajewska
mgr Joanna Dunajewska

Dyrektor Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej
Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego

ZASTĘPCA DYREKTORA
w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej

Justyna Łyjak
mgr Justyna Łyjak